MISER HOMO,

Penicillo Medico physico

MARCELLINI BOMPARTII, Consiliarij & Medici Regij.

EDITIO SECVNDA.

PARISIIS,

Apud NICOLAVM BOISSET, Typographum & Bibliopolam, in Platea Malbertina, ad Infigne D. Stephani.

M. DC. L.

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

CLARISSIMIS ET SAPIENT. VIRIS

D. D. NICOLAO PIETREO,

Antiquiori Magistro; IOANNI RIOLANO, Anatomes & Herbariæ Professori Regio; IOANNI MERLETO, & GVIDONI PATINO, in omnium antiquissima & nobilissima Medicinæ Facultate Parisiensi Doctoribus Illustrissimis, meritissimis, celeberrimis,

SALVTEM.

PIS melius pingat Hominem Miserum, quam qui shoviose per omnia malorum genera cucurrit, (Viri Doctiffimi?)
Altiore quidem conceptu & eloquio bracteato scribere possunt ali, vt contigit nuper clarissimo Collegæ vestro Gvidont
PATINO; sed dolor experientiæ pungit acriter, accondit, & ideam sui scribit indelebilem, quæ scribentis manum dirigat, & sine testibus loquatur. Iuueuilibus annis torserunt

me nephritides, & excreti quatuordecim calculi fabæ magnitudine: scitis quam inflexibiles, inexpansiles dico, sint V reterum angiportus: V idistis me Patisis continua duplici tertiana, dein intermittente, tandem planetica languentem, in quibus, vestris consilijs, bis exvigesies sectavena, en haustum doliolum aquas sennatæ, en casiatæ, quo tempore (prohidolor!) generosisimus Mecanas meus in Germania, cum ei parerent omnia, Naturæ legibus paruit. Tu vir maxime. NICOLAE PIETREE, per quatuor menses, bis in die, mellisluo sermone. sententiis virque secto, corpus leuabas en animum, Hippocratico digito morbi signabas exitum, te en videbam en sentebam. Tu IOANNES RIOLANE, Anthropographan decus, secundus Apollo en Apello fauisti. Tu, clarisime

36.6.

vuisti. Tu, GVIDO PATINE, CIBNIONOTUTE (patere Varronis epithetum tibi-compar) febrien: i dabas refrigerium, non tantum mixto calculo tuo cateris, sed incredibili omnium bonorum Auctorum Gracorum & Latinorum enarratione ita animum exhilarabas, ve non in lecto iacentem, sed in Academia disputantem me cernerem. Inua etudines me à vestris d uinis colloquius seiunxerunt, monticolam fecerunt, à quibus me athletam fortiorem factum, viique fatebor ingenuus. Nunc in viridi senio à decem annis diuellunt arthritides, seri biliosi fœturæ, ter in anno tanta tyrannide, ve plerumque Christiani Philosophi frangant fortitudinem, nulla epapharesi, nullis paregoricis placabiles. Solebat enim GASPAR BRAYERIVS, vir summus, & erudite practicus, Collega vester, mihi etiam vobiscum meis in affectibus alexicacus, cum arthritidis furor pungeret, aliquoties repetita venæ sectione, crudi opij grana aliquot, cum vino aut spiritu vini haurire, vt hostem compedibus ligaret : non ausim Natura sedepuranti offium claudere: sed exarmatus quindenà cali vertigine dolorem exarmare. Fastidium faceret hac laborum historia, nisi vos olim Ami os intimos 🔗 mei amantisimos expertus essem: In meis peruigiliis defurente dolore nil nisi triste potui meditari, & Miseri Hominis tabellam pingere, quam appendo vestris altawibus. Valete, Viri sapientisimi, viuite integris viribus, & amare pergite

Vestrum Bompartivm,

Datum Gergouia, 20. Marty, 1648,

LECTORI BENEVOLO SALVTEM.

CRIPSI iamdudum libellum alexicacum pro inquinaria lue, quæ tot Aruernorum millia deleuit anno 1631. Scriph paulò post scoblia in Colloquium Hippocratico: Democriti, iussu Illustrissimi Mecanatis mei, Marescalli Effiati, idiomate Gallico, quod mihi semper elumbe & iciunum visum est. Scribo Miserum Hominem, medicè physicè à conceptione ad seretrum stylo satis nerueo & medulloso, (ni fallor) qui Lectorem singulis serè periodis, non verborum suscitate, sed rerum occursu sistat. Emitto mes spour & tentatorem; si doctioribus placeat, breui videbis opera mea Medica codem filo texta: si displizet, iacebunt in bibliotaphio, tinearum vistima. VALE.

MISER HOMO.

ISCORDIBVS vnimur elementis, fluxilibus teximur filis, sanguine menstruo & semine, Vtero servili solo, palu- in Tetra-stri carcere claudimur ante libertatis vsuram, prius tumulati, stichio. quàm nati, disapées Nazianzeno dicti. Amplexus vtilis ex- semen crementi, ab vtroque decidui, primam hominis orditur telam, melisa qua fibris albis, tenuibus, & effusi sanguinis globis viscerum principum rudimentis signatam, cuius elapsus primo septenario Ar st. Expuns est, estluxus, Aristoteli non iniustus, vt pracisa samilia In Politicis,

catenas egestatis non sentiat: Tertuliano sceleratus, festinatio homicidij est prohibere su Apolohominem nasci, nec refert natam quis cripiat animam, an nascentem disturbet; homo est, getico.

of qui est futurus, or fructus omnis iam in semine est.

Homo πμφόλυξ, bulla, & à bulla spumescente incæptus, primò viuens non viuit homo, viuit humilis planta vmbilicali tubo rigata, non enim simul simpt in retus schovtero viuens & homo. Nobilis εντελέχεα, εξία ἀντόρροια, persectam maris animat liasses Pintyposin trigesimo die, seminæ quadragesimo secundo, tenét que vegetantis & sen duri tientis imperium, non dat tamen nobilis hospes tenello sætui respirandi licentiam, otiosum ei reciprocandi spiritus spatium, & pulmo ruber, qui respiranti mundi optsibus pallet.

Viuit immoto Corde, quandiu viuit alieno solo, & Sole, dico materno Corde, quasi duo Corda, duos Soles, eodem loco lucere sit nesas: viuit immotus, motoris ipse vector, ad tertium mensem Mas, ad quartum semina, vinctus compedibus acetabulorum, triplici muro cinctus, conglobatus, coarctatus, vtrcq; manus pollice premens oculos senestras mortis, in vindictam sutura perditionis.

Innatat vndoso substerniculo, vt minus grauitet: nec ei datum suis excrementis emungi, materni stercoris & lotij contiguus hospes: caudici ligatur amico, cuius iniurias desponsauit: quatitur caudex; patitur ramus, ille pellitur, hic agitatur, ille marcet, hic desloret, tanto nexu ducuntur in consortium, vt pulsata matris imaginatio sculpat cereo setui characterem.

Variolis fædatur in vtero: & quod mirum, fumo extinctæ lampadis, solutus

vinculis, feretro pignoratur.

Hydrocephalo tumens sibi viam præcludit libertatis, putrescit, in saniemabit, latente sceleto in vteri claustris. Vidimus in Aruernia inseriore, non longe à Montepenserio, cuidam rusticana, edito sætu, post annum sceleton secundi sætus erupisse, abscessu facto infra iecoris regionem: petrescit aliquando, vt in Senonensi lithopadio, à succo lapidescente, cuius serax est microcosmus, vt videre est in tot calculis & nodis arthriticorum, qui suente succo gorgoneo, sero mixto, durantur.

Cæteris animalibus statutum pariendi tempus, enormis homo incerto nascitur Sole, vt leuitatis & inconstantiæ simulacrum: quinto natum mense pincernam FRANCISEI primi vidit Montum ad ætatis verticem ductum: nascuntur

3600

Marcellini Bompartij

alij septimo, nono, decimo, vndecimo, qui mensis est Aristotelis, & à parrone receptus in satyra, cui titulus est, Testamentum : si quis mihi filius vnus plurésve in decem mensibus gignuntur, ij si erunt ovoi xúeas, asini ad lyram, exheredes sunto: quod si quis undecimo men se, xar Aeisorentou natus est, Accio idem quod Titio, ius esto apud me. Vidi Claromontij Aruernorum, vbi redux ab Aula, Medicinam facio, Consilia. rij Regij castam coniugem vndecimo peperisse, nec sefellit eam gestationis sup-Hipp.lib.1. putatic, cum sit πόκων έμπαιες, η δησαμένη, nouitque ενθεσιασικόν illud δμορ βοθείν,

Hipp. lib. रहेटा २७०१ ड.

wei zwain. & consequens equiser ab Hippocrate designatum. Ea misera est & fato sacra ho-Niens, est & non est octimestris generatio. Clarins explicat Senis oraculum sabinus, antiquissimus Medicus, Ess pauvo alpa (Sa, sluidues en Ess, id est sunt apparentia animalia, sed non sunt potentià. Hispanos excipit Aucenna, Naxios Diocles, gratulante Iunone ob Bacchi natiuitatem, Ægyptios & incolas Cypri in Græcia Aristoteles, ratione minus neruca : Nilus quidem πολυγρνωτάτην είω αμιν habet, & vi nitrosa, materna fœcundat arua, sed octaui mensis ominosam legem non soluit. Ægyptus Condwegs est, frugifera, aut vitæ donatrix, fateor, sed cur octimestris vitalitatis author? nil potest Capricornus, sub quo supina iacet, vt sonat etymon, cum Capricornus sit influxiue siccus & frigidus: Potest mehercule cælum, cùm lit Ægyptus propinqua lignifero circulo vitæ autori, potest conflans cæli serenitas, quam sustinet Nilus alasos, ex puriore enim aëre ducti vitales spiritus firmiora donant vitæ vincula, cum sint ipsimet anima nexus quibus cuiusque partis ligatur forma. Lassata tandem Natura reo pondere, illud excutit, sed(prob dolor!) quot matris angustiæ, quot fætus: post exantlatos partitudinis woves, languentibus musculis & expultrice vteri, sæpe perit vtrumque, nisi tyrannicum imploretur auxilium, R ousseti viscemius, scalpelli Cæsarei defensoris: Si fauet Lucina, in caput voluitur, vt lumen videat, sicut pedibus ducitur, vt tumulum impleat: alij pedibus pulsant lucem, Agrippa dicti, agrè parti, ominosi mehercule partus, exemplo Neronis hostis naturæ, & Agrippæ, morbis omnibus pressi : alij obliquati sibi denegant exitum necessarià crudelitate trucidandi, matricida, ni morituri. Misera sors morientis antequam viuat, damnati tenebris, antequam lucem videat. Alcedo ouis incubans per quatuordecim dies Aristoteli, per nouem Philocoro, per septem Demagora, mare serenat, fluctibus silentium imponit, cetaceos montes ligat, nauigantes securitate firmat, mirantibus & expectantibus vndis conceptum animalculum, quasi in ea productione totius Naturæ pax inclinata recumberet, aut per eam renasceretur: Conceptus homo non eâ natale folum beat serenitate, non ita pacat ortus hospitium, inquies nidum exagitat, figulinam turbat, fætam cruciat, inedia macerat, picantem alit carbonibus, nulla dies halcyonia, toto gestationis tempore parat insidias, onerosus matris ilia pulsat astuat sanguis procellosus, pulsitant audaciùs arteria, vena nigricant flexuolæ, affurgunt montes la ctei flu ctibus sanguinis agitati: Miser Homo, auiculà inferior, pacis & matris osor, inualetudinis autor, maleficus antequam malum noscat. Lux qualitatum prima, gaudij vectaculum, blanditur omnibus, pacat osculo, exhilarat, nascentem pellit in lacrymas, fortè reus & conscius peccati, sanguinis labem lacrymis terget, vt lucis datori satisfaciat, præsagus ærumnosæ vitæ luget tremulus : nec satis est calcitratu rupisse carcerem, mors adhuc in limine est, reus funibus & chordà vinctus ymbilicali auiti sceleris pænam explicans funibus proprijs finem facit.

Nascitur exarmatus, brutis impar, sitiens sanguinem crudatum in mammis: vix natus, seminatus, medio corpore pudoris vestibulum pretergreslus, astrorum

Tertull.

subijcitur schemati, imperanti materiæ non formæ, quam Dien Smoetae docuit Stag yrita, αφάνοα, και ανόμοίωτον Cous, αποβροίαν της πάσης ψυχής, και της reavis perias Pergamenus. Adest Metoscopus, qui lineis frontis eius sortem dispenset : testis est Vespasianus, qui successit imperio, non Britannicus Claudij filius. Vix natus epilepticis vexatur infultibus, πάθος παιδικόν torquet, & nisi pellatur unnovior, papauerculum, stagnat minera puerilinm affectuum: subdolo nutritur alimento, in vteri sinu, Éxter to y nutrator di pa, sed Armaldus de fædi non parum allicit, cuius ebullitione perfectiua, sicut in musto, sit synochus, variolis tumens, & biliofa continua morbillis, purpurata, quibus vt febri સામાગ્યન્ત્રિક & χιακοχυμωτέρω, venæ sectione, ante & post eruptionem succurrimus: & quia deleterio tabo fœtente funt contagiofæ, alexiterijs oppugnamus, non Belzaar In-Docet Scribedorum supposititio, quo superbiuntapothecæ, sed Arabum lacryma Cerui post mus Largus centesimum annum Auenzgari, & Iulio Cas. Scaligero commendata: nos in omni venatores Siceruorum ætate lacrymam odore moschi gratam feliciter vsurpamus, necnon deferre sordes Contraierua primi Belzaar @@@ na exov & substerniculum, potissimum si ex eo cum seulacrymas aquis vlmariæ & scorzoneræ comparetur extractum Qui qualitates magneticas cantho maiori expugnat, non est amicus Cæsaris. Impudentis, inquit, hominis est occultas negare adharescentes contra ioboloqualitates: & reuera, si magnetismum tollis, & mountous agentia, medicinam Cni- rum virus, 83 diam facis, præsidiorum iciunitate languentem: Nutritur brutum lacte materno, pharmaca dehomo aduena, & fæpius ἀπος ζούτω, & plerumque syphilideum sugit tabum, leteria. venenum lacte dulcatum, peccati luens pænas, cuius insons.

escatæ, & cancro morbo alexicacum bubulum stillatitium Maïo mense, aquam facit πολύ ανθον, phthoe non minùs præsentem quam Rorellæ, aut εννεαφυ κλε pul-nem, Theophr. monariæ Fracastory. Accedit brutum ad mammam solo naturæ digito, nisi Plusare. in mamma accedat ad vagientem, in cunis cuneus mortis est: salit brutum infans Dialogo de calcitrat, & herbeto se culcitrat, infans homo è fascijs pendet, & manibus vmbi- brut. solertia. lifecæ Lucinam mussitantis. Nascitur omnis homo cæsijs oculis, qui mutantur in eam naturam quæ futura est: cæsietas, imbecillitas est, a Deveia i yraunoms: quod Arist. de geeleganti maris cæsij comparatione docuit Aristoteles, cæteris animantibus oculo- ner. anim bb. rum color permanens. Secretis & inuisibilibus septenarij ducitur manibus, atav 5. caf. 1. ανδρώσε επαήμερς, hominis atas septemdiaria: septimo die genitura habet omnes corporis partes adumbratas, ipfas etiam aurium, & oculorum cauitates, pedum - dígitos , si in aquam proijciatnr, medio enim aëre cerni non posfunt partes : septi mo mense vitalis fœtus editur, non propter Lunam quæ septimo præest, sed pro-

mila, ideo oletum humanum fætidius, soli pantheræ aconito pardalianches in-

censuit Fracastorius: latet hominem hæc philosophia: docet Mosaica septimo die Deum quieuisse, & i benedixisse, quietem verd Dei fuisse conservationem creaturarum, & ex confequenti priuilegium feptimo datum vitalitatis, qui 🕬 🥕 ν Θ- est, & quem Natura φιλε Cobμ Θ- in delicijs habet: Septimo mense dentit homo, erumpunt anteriores seu incisores, secundo septimo canini, quarto septimo

pter septimi divinitatem: non enim octavus est, & non est propter Saturnum, Stellam principijs vitæ inimicam, vt volunt Aftrologi: non propter duas confequentes 132:072 Jeius, vt docet Hippocrates: nec propter seminis immaturitatem, vt

molares, moeguisuges dicti: qui si ceciderint, anno septimo renascuntur: eodem tempore loquelam perficit homo: septimo die perit homo fame, ventriculo ingesta non excipiente, quia concreuit intestinum Ieiunum: vulnera capitis insignia

septimo vel decimo quarto sanantur, vel interibunt : septenarijs temperamentum mutatur, ideo singulis septemnijs consulendi Medici, autore Ficine septemarijo

Cardanum. Brutis ynum alimentum, homini multiplex quod discordiam parit in prima

De panihera

36.2:

Marcellini Bompartij

decernunt febres acutæ, pripos dies vocat Hippocrates, seminales, quorum religiosus cultor & spectator extitit, vt videre est aureo contextu libri quarti del สคิเอสงทร (de cuius natalibus nullus ambigat, distat genio à tractatu de balneis) μάλιτα μθο εν ειξί τον τεριστον αφιθμον δυλαθέρεδαι, ώς άνται αι η μέραι έτερρμοντάς ποιδοι τες κάμνοντας, Maxime verô numerus impar est observandus, nempe hi dies in hanc vel in illam declinantes partem, agros reddunt. Doctiffimus Hispanus steue in secundum Epidemion, non tantum septenarium coluit, superstitiosus proclamauit insolentes, nevedites, anásoeus reipublica, & homicidas cruci figendos, qui septenarijs secant venam , læså diei sacri majestate : Apage (Valentine hæmophobe cum tuis siderum luxationibus) Medicinam luxatam putas, sicut & Cassiopœam in cælo: parisenses Medici purioris & sanctioris Medicinæ Atlantes fortissimi, & in bene medendi Arte magistri optimi, atque sapientissimi, secant venam septenarijs, sicut & alijs diebus, non crisim expectantes sed exhaufto febrili fomite, Naturæ τυρεχών præscindentes : quis eos dicat Κουμύσοις, cùm femper Kooga (coegi præluxerint, Hippocratis affectores adamantini? (hæc & g marcolly.)

Septenarijs contingunt vitæ & fortunæ mutationes, climasteras Chaldai vocant, scalares mutationes propter subitum lapsum ab extremo scala ad extremum, à Saturno ad Lunam & contra: septeno saltu genituram elegantis Fidicinæ excussit Hippocrates sextanam, ne vilesceret inter mulieres, emaile legit Macrobius, septanam. Pollicetur dininus Senex se daturum rationem septenarij, sed sacrum illud velum non tangit, ne manus tabefiat, & effendat ad lapidem pedem fuum: commendat filio fuo Thessalo numerariam, cuius miratur ar amonosurov: Miser Home, cuius nasci septeno saltu luditur: Miser, qui caco ductore septenario per vitam ducitur: secundo septenario gallulascit homo, reazav vocat Aristoteles, hircire, crispat lanugo pubem, varicosi laxantur mæandri, & soluitur vocis gracilitas docente Di catore; ຂອງຜ່ອນພຸ & catullitione feruet sanguinis spuma in cestrum venereum, quo vellicatur brutum, non ad voluptatem, sed ponderis excussionem, res venereas fi creditur Galeno. Homo frequentibus pungitur veneris incentiuis, vt det anima fuæ spolium: prægnans brutum marem non patitur, non quia bestía, vt lasciuz Romana Iulia loquuta est, sed minùs bestia, si res vencreæ sunt ae én re, non virilis verctri dolore, extenso vtero, vt scribunt Medici, sed quia absoluto Naturæ penso, spumosi ponderis æstro non agitantur. Miser Homo, cui datus est spiritus carnis qui eum continuò colaphizet, cùm brutis datum fit ynum tempus, quo ducunstibium di- tur in maniam.

Ariftophanes vocat avonta.

JOUVOV ; zważnion Polluci ou-Marozação, à cilijs mulierum pingendis: He-Gich. Vooχάμματα exponit supiouara The oc. Jak -

SANEY 2

Etumterea. Hippopotamus, bellua Nili, Crocodilo maior, pressus onere sanguinis, Nilum egreditur, venam cruris aculeato veprium ramo allidit, depolità farcinà, limo Nili plagam obducit, sigillat infolatam: Miser Home, inter bubsequas & rupices degens, finon possit argenti oleo Chirurgi cuspidem ungere, descritur Naturæ legibus, & vitæ legibus plerumque soluitur. Ibis fistulante rostro proluit aluum murià, Miser Homo cogitur pudoris, & putoris vasa pandere, ridente mariscas pharmacario. Canis flexuosa lingua fordentia lambit vlcera, terget, ficcat, fitmat coalitu, idem pasto graminevomit illuniem, homo stibij manoo Sanus scribentis olim margines oculorum, & falis chalcanthini quærens operam, and fyor พลที่ต้อง inficit diuellitque, non fine viscerum ใช้อุดิด พอง languore: Pazan aquæ venenatæ tabum eludit contraieruâ, præsenti alexicaco: toxicatus homo, pervaria vagatur alexipharmaca, ancipiti ferè cafa; per crystallum si suspicio sit sublimati aut arsenici : per Nympheam, si ellebori : per oleum Nucleorum pini si Rivix calli m - 3; per cineres Cancrorum anea patella rubra igne farmentorum

factos

sactos ab Æschrione Empirico, si rabiens canis momordit, frustra substituunt cineres astacorum Apothecæ: si cicuta periculum facit, ad vinum superhaustum liberaliter, non paruâ copiâ mixtum fucco cicutæ, fic enim citiore vehiculo perimit; eo veneno peccarunt Athena in Philosophiam : sr napellus insidiatur, ad muscas ei circumuolantes, & floribus eius se pascentes, quibus concolores sunt, confugitur, vel ad herbam Paris, decantatiffmam Pena, Botanico perspicaci: Scorpij idus, viperæ morfus perimunt hominem, in primo grandine stupet, χαλαζίενwocat Nicander: in secundo, tumet, liuet, palpitat viuifici ne ctaris egyachetor, in Therita & nisi vipera & Scorpij reclametur auxilium, conclamatum est. Miser Homo, eui cis. ctiam Neroni sua decocta, pœnis montium parata, refrigerato serpens dipsas Tantalicam sitim parit: Miser, cui sanguinem exhaurit hæmorrhous, qui tot hostium eluserat aleann. Serpentum oculi antrorum spurcitie caligantes, pasto fœniculo declarantur; hirundo hebetem pullorum aciem acuit chelidonio (ea fortè ratione celeberrime præfertur languis hirundinis in oculis luffulo languine rubentibus): Capra spina rubi natiui speculi densata diuidit nubila, deponitque: felibus prefens oxydoreicum Valeriana; queruntur Ophthalmici Medici cum fastidio inanita crumena, & lusca mulier minus vidit post operam Medici chironica potius, quam Machaonica infrutti arte: Pullitiem excitat aquila pregnante lapide, & euocar cubili testaceo, nos illum coxa parturientis mulieri appendimus inani successu, etsede eo prodigiam scripscrit Franc. Valeriola, in suis observationibus: pharmaca onogiso dantur in partu 200 nó201, meo iudicio, eth practici Medicim omnes Hippocratem sequuti, à calfacientibus non abssineant, quæ instammant san- sic appellat, guinem, accendunt sebrem, ducuntque ad vteri vasa, sanguine turgida, coaretan- qua maguinem, accendunt febrem, ducuntque ad vteri vala, languine turgida, coarctan-quid ma-tia & claudentia fœtus exitum. Partus, crisis est, quæ natura committi debet im-nuatus erata perio, siquid agendum, venæ sectio cubiti, vasa vteri deplendo erit opportuna. id est fur. Laudat Hippocrates, libi de morbis mulierum, sectionem malleoli, sed cubiti vena, meo calculo, preferenda, periculum enim est, ne sectione malleoli, ducto sanguine superiorum partium ad vasa vteri, fiat maior vteri coarctatio: quæ ratio eadem est, quæ Aetij Amideni, in euocandis menstruis à plenitudine sanguinis suppressis. Brutum solo Natura obstetricio parit, & deutéen pellit : canicula ciecham secundinam edit vt arceat tormina, quod expertus est doctissimus Rondeletius, qui subreptà secundinà caniculæ domesticæ vidit eam in latratus & cruciatus abijsse: Secundinæ retentio in muliere infortunium est parturientis, & scandalum Medicorum, potifiimum fi fundo vteri adhereat: an prestitis quæ docet Rationalis Medicina, Chirurgi manus imploranda? an Pauli ex Agina Medici confilio stare decet? expectandam nempe secundinarum putrefactionem, & separationem, quod vxori Coriarij contigisse scribit Hippocrates. In Pauli consilio periculum oft in mora, vt docte notatum est à Massaria: in manu ctiam, nisi sit illa anatomicis vsibus & experimentis oculata, ne dilaceret vteri vasa, à quibus hemorrhagia periculosa, vel lacerando inflammet vterum, & in sphacelum ducat accensà febrili tæda: melior fors data viperæ, quæ fecundinam è matris aluo ducit comitem: nec videt Solem, nisi facto priùs ei natalis inuolucri holocausto, ideo Talione datum ei; vt sicut Sol senescentem orbem quotannis vernantibus nouat gemmis; ita vipera senectam exuat, & in tenebris vt cæteri serpentes non lateat. Fabulæ Arist. 8. de (viperam vi parere) dedit ausam apud Nicandrum, Hippocratis discipulum, secun- hist animo dinæ viperæ dilaceratio, scribenti viperas matris alium dilaniare, & sine matre

Sidonius

Marcellini Bomparty

the fire liber.

Puella puber floribus immortalitatis superbit, menstruis enim floribus prolem spondet, qua se mortis manibus ereptam putat, continuata carne: sed qui sunt ifti flores menstrui? Sanguis superfluus, non veneticus, vt.visum Plinio Veronensia sed excrementum, quo corpus deputatur, mon solum quantum, sed quale, ideo nd Bapors, nar e goni dicta purgatio Erasistrato, quæ quandiu Naturæ legibus paret, Mulier, podagrà non laborat, Hippocratis zuo, sed mendacem fecerunt, qui falli & fallere non potuit : rodunt Niuem solatium stomachi astuanen, & catera qua scribuntur à Seneca, arena fine calce, 🤝 quia feminam exuerunt, virilibus morbis damnata funt.

Sanguis menstruus, vt & quilibet alius, non habet ovaarlw extra venas, ex eo tamen magnalia Chymici parant in mumia magnetica philtrorum principe; ea forte ratione Gnostici apud D. Augustinum & Epiphanium, sacrificabant & potabant in honorem Fluonia dea, cui facra menstruatio: ei primum fluenti priuilegium dat Paulus, soluendi herculeum morbum, sicut primæ partitudini per men-Arui sangninis appotonara, nómia vocant: huius primi fluxus tanta vis est, ve Pirgo Larissea sexto die tyranno iudicata, non sit hypostrophen passa: Miser Homo, qui excremento philtratur, misella semina, que sperat libertatem & vite serenita-

tem ab excremento.

Epid. p. 7.

20. fect. 3.

Quartana co morbi ei sic dicti Theodoro Prisciano.

Infignes quatuor aeris mutationes Solis pedissequæ mutant infigniter miserum Hominem: Verno tempore sedente Sole in domo honoris, quæ Aries est, surgit Hippoe. 6. vniuerfa Natura quæ dormierat hyeme: vegetantes vitæ, quæ in centro delituerant, apertis corticum fenestellis, visent frondibus redimitz, Numen & kumen adorațura: mutuis amplexibus Natura litant omnia: philomena dulcisona veris tuba, nidulans in arborum imo prouocat ad certamen harmonicum volucres, Citharedos etiam, quibus cedere non nouit tenuis anima & superba, secedens po-Hipp. aph. tiùs cantibus hausta, quam cedens, Soli gratulatur vernanti: Solus homo, spirante Fauonio, Solis tenore liquatis & excentratis humoribus, si que pars læsa iacet, implicuio languet, pes cornicula in foliis ficus fignatus phthificis omen portendit, lugent arthritici, anhelant afthmatici, furunt univousvos, cadunt epileptici, strangulantur anginosi, tussiunt raucentque catarrhoici, scalpuntur immelancholi- petigine fædi, pallent effuso sanguine plethorici: estate, leone maxillæ canis stellatæ fulgoribus rugiente, igniente, accenditur, ouegiveru , ludoribus & infansili transpiratu, ducto foras calore, squalleus exoluitur. Autumno ferina sunt omnia, . inæqualia, effœta, humorū cincribus lucifugis in fundo vaforū latentibus fugiun-. tur saturni filia; hyeme sepultus pituitam congerit somnolentiæ somitem, qua sa. ginatus torpet, & fit πολυφλες μάσαςκος: Mifer Homo, mutabilis aeris & temporis mancipium, Miser, vtriusque versatili & tyrantico parens imperio.

Miratur Philosophia Oceani reciprocationem: miretur quadruplicem in homine, fingula cæli vertigine, fanguis fluctuat matutinishoris, meridianis biliofus fulphurat, fub velperam melancholicus acetat, nocte pituitofus yndat, quibus reciprocationibus temperamentum fugaciter alteratur, adulteratur: Sanguine animus hilaratur, bilioso sulphure accenditur, succo melancholico sternitur, pituitoso laxatur: hi quatuor succi succendicula sunt pathematum animi, quibus agitatur homo, niger humor Palladis arcem obnubilat, serenitatem eius tegit cum mærore & metu, non spectro nigri, non sunt enim oculati spiritus animales, non frigore, cuius untémons est, sed inexplicabili vi, qua spiritus animalis coruscum athereum obliteratur, metu concidit, marore pallet, decolor motitat, gaudio effundit animam, metu centratam calcat, perditque, ira, vere cundia .

Miser homo, somni publicani ve Aigal, mediam exhaurit vitam in tenebris, li-

amor, dissoluunt vitz vincula. Miser Homo, scopulus procellarum omnium.

Miser Homo.

gatus fensibus, imperio principum facultatum exutus, nudus, aut linteo tectus, somnmeft quali in tumulum descensurus, sui immemor, sui nescius, semiuiuus, imperator, Arift. lib. & pastor, adolescens, & πολιοκεό πιφος, weteranus, pro varia imagine: Pastor sce- s. de genera ptri delusus phantasmate, in lecto foliis arborum, & paleis tumente superbit, im- an. Moeior perat: siecus senex veneris idolo, iuuentæ emulus, ambit puellares amplexus, stil- (lui rai pui lante sere salso, pro semine è funerata parte : Miser, quem tenebra beant, lux (lis, i.inspoliat; Mifer, quemtenebræ fouent, lux glaciat.

Accedat inuenis ivouenos, pensilibus bene peculiatus, virgineas sponsæ tritu-mertis co erus & expansurus cristas, scincorum renibus apparatus, volantium formicarum vita. poleo delibutus, incantamento magico flaccet inermis, non minus quam si Saturnino satyrij teste pastus biennio friguisset, desigitur, deuotatur in nuptiis, quærens suffitum Leontopodij, in Philosopho Madaurens. Miser Homo, quem sors cuirat goetica, Miser, quem exarmat anus fatidica. Natat hominis vita in sanguine, Apuleine cuius guttisaliquot extraalueum putrentibus perit: Circulato sanguine in sini- de viribus bus lampadis vitæ, natiuus partium calor resurgit, cui estreni duplex septum Na. herbarum stura dedit, si salit viuacior, vitæ nectar effunditur, vel dilatatur arteria facto aneu- curat defirismate. Vilioribus Naturæ ponderibus, & excrementis vita hominis preca- xos & deuetur, & erigitur lapsa, foliis plantæ Alexandrinæ cuanidis, senio flauentibus votatos sufdepuratur, educta bile nigra insaniæ somite : sapit si minus sapiat, quam Democri- fitu leontetus, in animalium cadaueribus speculatur, presente Hippocrate discipulo, sungis ce-podij. rebrum excutit carebariam, quem mittit Agaria fungum, radice barbara minus barbari fiunt biliofi, dulcati radicis amaræ potu: fi arx vitæ vacillet, vide quibus erigatur, moscho, sanie ymbilici animalis, vomitu maris bituminoso, ambaro vel smaris fungo (si sealigero faues,) zibeto, obsecenorum cati syluestris sudore, margaritis, leprosi piscis grandinibus, oui bombycini prothei cadanere fæti lanugine, grano Kermes, volitantis vermiculi nidulo, boleto ceruino, fœtura seminis scerui in terræ sinus estus de agra (us, cornibus Monocerotis & Cerui, ossiculo cordis bovis & cerui, excremento fibrofi cordis durato: Miser Homo, cuius cordi fouendo dicata funt Nature Superflua: Vertigine voluatur imperator, dictator, Aercus pauonis, inuentum sexti, Platonici Philosophi, non Rustici Franci, vt voluit Quercetanus, ducitur in auxilium: linguis pauonis nutritus olim Heliogabalus in cum scopum: si thesaurus vitæ sanguis petulans fluat, post epaphereses & lauua sclectiora, stercus afininum & porcinum imploratur ad potum & olfactum, laudanum cassum, philonium Persicum, puluis Iulij scaligeri, sperma ranarum siccatum, sperniola, pulvis pampinorum potus, & in nares missus, mihi interdum non infeliciter expertus, colchotar ipfum naribus, pilulæ laudani in nares missę, vt placuit *Crollio*, hęc omnia sunt imparia, fimbria Salvatoris petenda aut maraneta ad flatuam eius nata. Miser Homo, cuius vitæ vehiculum, artis & Nature manibus teneri non potest. Miser, qui fluxili vivit in purpura: Plevriticorum Euseb. bist. salus post venæ sectionem, zer ign sæpius repetitam, in stercore equi avena nu- Ecclesiaste tritissita, motis sudoribus, quo presidio vxor Lutheri liberata est, si creditur Me-lib. 7. lantthoni: stercus auseris I dericis dat levamen, quia pascitur gramine, & quia nitro pungit: anginosis stercus canis, & hirundinum nidus: stercus leoniscepilepticis: stercus lacerte, albenti pupille: stercus muris eccopragogum familiare Rulando in pulte puerorum. Miser Homo, in sterquilinio, ve scarabeus, querens vite solatium. Imperat Homo Animalibus, & est viliorum insectorum sagina &victima : num pediculi Dictatoris sylla, Alemanis, Greci poete clarissimi vitam. sædà clauserunt prurigine? Regia Majestas diurno sceptro lassa somnum querita, animalculum sanguisorbum, pernicitate regios ludens carptus, aut titillans pe-

35%.

Marsellini Bompartij

dicelli Syronis aratus, sub aquea latentis vesicula, mulcebres sensuum ferias suffuratur, pedicamque soluit, imperante animalculo sensibus, vt excubent in sensteriis: dixi victimam esse viliorum, dico hominem ludum esse phalangy, tarantula, cuius morfu faltitat infanus, enthufiafticus ad vltimum fpiritum, nifi mulica, cicurato tabo, sistat pacétque surentem: non satis est saginam, victimam & ludum esse, viperarum & lacertarum est natale solum, vt visum est in Pannonia, anno 1549. Vermiculi aspectunauscat indutus bysto, & purpura, quem souet in sinu domesticum, in venis ipsis, in cerebro, sicut & Scorpiones.

Torquet hominem morborum ilias, quorum gravissimi Coam & Mauritanans Indust manum. Quis fortis Medicus fortem vicit apoplexiam? agariar fine febre venæ fectio potiùs foluit, quàm anceps folutio : hunc cum *celfo* norunt practici : quis Menecrates Impiter de morbo herculeo triumphauit? gloriatur Paracelsus, male dictus Theophrastus, (Cacophrastum vocat Erastus) sed dignus est rescripto Agesilai Regis ad Menecratem. Agesilam Menecrati Ioni sanitatem: si soluit Gordonius epilepticos, Gordianum nodum soluit, sed errattoto cælo si idiopathicos liberasse somniauit: volatilitas vitrioli, spiritus viridis qui viridelli nomen dedit morbo, specificum & insigne fuliginosorum mystarum, norunt medici quam inane: subtiliores Hermetici macerant bracteolas auri aucupio fortiore: secundina Henr. Des primogeniti Achilles est Henrico Petreo, Nofologo; Mumiam primogeniti viuentis trem Med. hon humatam extollit Humerus Poppius; an fanguis primogeniti fit, facrum nobisillud explicet verum.

Cermanus in Ausolo-948 0

Chimericum est officulum triquetrum in epilepticis & strangulatis tantum repertum, cassa radix pooniectiam masculæ recens esfossa, etsi Galeno decantata, superstitiosus carbo absinthiacus in vigilia natalis Ioannis esfossus, & appensus. Seiauua phy sicum est virgultum sambuci super salicem nati ex simo picarum sobolescentis, yngula Alcis annulo clausa, pota, & quod melius videtur Apollonio Menabeno, cordi admota, & in aurem finistram missa, viscum quernum insigne epilepticis piamentum, (loquitur Pena,) sunt eiusdem profapiæ, sed quo fructu, norunt Medici: sanguinem mustelæ probat Augenius, Langius, Dornaus, Rulandus, Quercetanus, suas aquas antepilepticas, sed infeliei successu : frustra invritur confinium vtriusque suturæ ad priorem vsque laminam: frustra meninges cerebri fuâ galeâ spoliantur:frustra*Leonardus Iacchinus, Emporiensis*, decoctum guaiacinum extollit, quasi in pituita fomes esset aura sontica. Eruditissimo viro Thoma Erafo, in votis fuit ante obitum, nosse indolem & clausm ποτοί Αυεκαταμαχίτε. Quis elephante fædatum corpustersit, non fabulosum sanguinis humani balneum, non hydrargyrosis, non cuiratio, non historiæ Galeńi de carnibus viperarum, quibus similes fabulas derisit Aretaus, non punctio trium vesicarum in planta pueri natielephantici, vt scribitur à R iolano patre, cloquij & doctrinæ latice: fædat leontiasis, ludens medicas manus, crubescente Medicorum familia. Quis pestilens miasma, vooreelud Smokelov expugnauit, Theriacane ງalbon, ຂັບວ່າວຣ ກົບ ຊ ເລລົ້ມຊາກິຍເວນ ວ່າ Aoilur กั รณานารน์งาน 3: pomposum illud pharmacorum Chaos, discordium aceruus fermentatus, infomnium Andromachi vigilantis? cor & iccur vipera, qua in thefauris habent Germani principes? nequaquam; tota pendet incolumitas ab exilio & aura peregrina, ab ipsa corporis imbecillitate, docente preceptore (interpres male legit σερνότωτον, folidiffimum, pro α Δενέσωτον, imbecillimum, & αξενωτά τη, familiarissima pro gerwin, maxime peregrina. Miser Homo, quem imbecillitas precauet, Miser, quem inermis fuga sospitat. Quis Medicus Cancri triumphator? an Leon. Fuchfins, Anticarcinus dictus, propter infigne alexipharmacum cancri ex radicibus serpentaria, arsenico crystallino, & fuligine? experti norurt

fallaciam,

Hipp. lib. denato hu-2234716